

Toelichting bij de Cubiss Wegwijzer voor collectie NT1 en NT2

De *Cubiss Wegwijzer* is samengesteld naar aanleiding van de [training *Wegwijs in de collectie NT1 en NT2*](#). Deze training geeft medewerkers van bibliotheken en taalvrijwilligers een introductie in de collectie voor NT1 (laaggeletterden) en NT2 (anderstaligen). De Wegwijzer bestaat uit een schema met beslisboom en deze toelichting, inclusief een beknopte uitleg over de taalniveaus.

Uitgangspunten

- de Wegwijzer richt zich op de **boeken** in de collectie NT1 en NT2 van de bibliotheek of bij het Taalhuis.
- de informatie in de Wegwijzer is niet uitputtend; zij vormt een samenvatting van de training.
- in dit document wordt de term *boek* gebruikt. Dit kan ook verwijzen naar een (werk)boek in combinatie met een dvd, cd, werkboek en/of site.
- degene die hun taalvaardigheden willen verbeteren worden in dit document *taalleerders* genoemd.
- de vrijwilligers die taalleerders helpen met (beter) leren lezen en schrijven worden taalvrijwilligers, taalmaatjes of vrijwilligers basisvaardigheden genoemd. In dit document gebruiken wij de term *taalvrijwilligers*.
- de Wegwijzer sluit aan bij twee landelijke initiatieven rond de collectie NT1 en NT2 (beide samengesteld door de KB en Stichting Lezen & Schrijven):
 - de '[Materialenwijzer](#) voor vrijwilligers basisvaardigheden'
 - de [Adviescollectie](#) voor taal, digitale vaardigheden en rekenen op de niveaus van de basisvaardigheden

Uitleg over de verdeling van de collectie NT1 en NT2

De collectie NT1 en NT2 is uit te splitsen in materialen voor NT1 en materialen voor NT2. Beide categorieën kunnen weer uitgesplitst worden in:

- Leesboeken
- Leermaterialen

Leesboeken

De collectie leesboeken voor NT1 en NT2 bestaat uit fictie en non-fictie. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen leesboeken voor NT1 en NT2; de leesboeken zijn in principe geschikt voor beide doelgroepen. De leesboeken kunnen worden ingedeeld in de taalniveaus A1, A2, B1 en B2 (of soms in twee taalniveaus, bijvoorbeeld: A1-A2). Voor meer informatie zie:

[adviescollectie/leesboeken](#).

Leermaterialen

De boeken uit deze categorie vind je terug in [adviescollectie/leermateriaal](#). Zowel de NT1- als NT2-leermaterialen kunnen gesplitst worden in drie subcategorieën:

1. Leermaterialen voor klassikaal gebruik;
2. Leermaterialen waarmee een taalleerder onder begeleiding van een taalvrijwilliger gaat oefenen;
3. Leermaterialen voor zelfstudie.

We bespreken hieronder elke subcategorie, voor zowel NT1 als NT2.

Het is handig om te weten dat er leermaterialen zijn voor diverse opleidingsniveaus. Een taalleerder kan bijvoorbeeld laag-, midden-, of hoogopgeleid zijn. Probeer er daarom achter te komen welk onderwijsniveau een taalleerder heeft. In [adviescollectie/leermateriaal](#) worden de opleidingsniveaus laag-midden-hoog ook gebruikt om de leermaterialen in te delen. Op deze webpagina vind je tevens informatie over het taalniveau waarop de leermaterialen zich richten (Alfa - A1 - A2 - B1 - B2 en 1F - 2F).

1. Leermaterialen die klassikaal gebruikt worden

Dit zijn de leermaterialen die in een NT1- of NT2-taal cursus bij een ROC of een andere taalaanbieder gebruikt worden, in taalklassen onder leiding van een taaldocent.

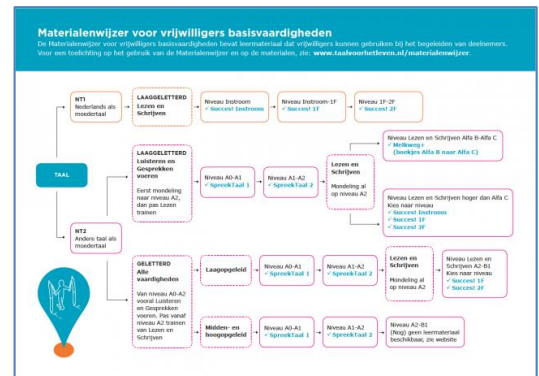
- **Voor NT1:** deze doelgroep gaat tijdens de taal cursus aan de slag met (beter) leren lezen en schrijven. Voor taalgroepen NT1 bestaan niet echt klassikale methodes. Veel docenten gebruiken in de klas daarom onder meer de NT1-materialen die geadviseerd worden aan taalvrijwilligers in de [Materialenwijzer](#).
- **Voor NT2:** er zijn veel leermaterialen voor deze doelgroep op de markt. De taalmethodes kunnen het spreken, verstaan en gesprekken voeren in het Nederlands als onderwerp hebben, of het leren lezen en schrijven (en zelfs gealfabetiseerd raken) in het Nederlands. Ook een combinatie is mogelijk. Maar denk bij leermaterialen voor NT2 tevens aan boeken over Nederland, boeken ter voorbereiding van het Inburgerings- of Staatsexamen, (beeld)woordenboeken, enzovoorts. Tevens is er onderscheid tussen lesmethodes voor hogeropgeleide taalleerders en lesmethodes voor midden- en lageropgeleide taalleerders.

Vermoedelijk heeft de taalleerder de lesboeken voor zijn taal cursus al ontvangen van het ROC of een andere taalaanbieder, toen hij daar met de taal cursus startte. Of een bibliotheek dus een grote collectie van dit type boeken in huis moet hebben is de vraag. Zorg dat je wel de lesmaterialen in huis hebt van de methode die de taalaanbieders in de buurt gebruiken. Gebruikt jouw lokale taalaanbieder bijvoorbeeld IJsbreker, schaf dan de serie IJsbreker aan.

2. Leermaterialen waarmee een taalleerder onder begeleiding van een taalvrijwilliger gaat oefenen

Kijk hiervoor voor zowel NT1 als NT2 in de [Materialenwijzer](#).

Deze materialenwijzer is speciaal voor de taalvrijwilligers gemaakt. Ook kun je kijken bij [adviescollectie/leermateriaal](#) onder *Vrijwilligers* voor leermateriaal waarmee een taalvrijwilliger en een taalleerder samen aan de slag kunnen gaan.

3. Leermaterialen voor zelfstudie

Dit zijn interessante boeken om een taalleerder naar te verwijzen als hij zelf aan slag wil.

- **Voor NT1:** de doelgroep NT1 gaat vooral aan de slag met (beter) leren lezen en schrijven. Kijk bij [adviescollectie/leermateriaal](#) bij *NT1-niveau* en *zelfstudie* welke materialen geschikt zijn voor zelfstudie NT1.
- **Voor NT2:** de focus bij de doelgroep NT2 ligt vaak eerst vooral op het leren luisteren, spreken en gesprekken voeren in het Nederlands. Kijk bij [adviescollectie/leermateriaal](#) bij *NT2-niveau* en *zelfstudie* welke materialen geschikt zijn voor zelfstudie NT2. Kan iemand met een NT2-achtergrond goed luisteren, spreken en gesprekken voeren in het Nederlands? Dan kan hij eventueel ook aan de slag met NT1-materialen om (beter) te leren lezen en schrijven.

Een beknopte uitleg over de taalniveaus

In deze Wegwijzer staan de taalniveaus zoals gebruikt in het **Europees Referentiekader voor talen** centraal: ook wel het *Raamwerk NT2 voor anderstaligen* genoemd. De volgende niveaus kunnen onderscheiden worden:

- [Alfa](#) (voor mensen die nog gealfabetiseerd moeten worden)
- Niveau A1 en A2 voor beginners
- Niveau B1 en B2 voor gevorderden
- Niveau C1 en C2 voor vergevorderden

Op de [site](#) over het Europees Referentiekader vind je meer informatie en ook [omschrijvingen van de taalniveaus](#). Voor de collectie NT1 en NT2 zijn vooral de niveaus Alfa - A1 - A2 - B1 - B2 van belang.

Schema taalniveaus						
	Laaggeletterd			Geletterd		
Raamwerk Alfabetisering	← Alfa					
Referentiekader taal en rekenen Volwasseneneducatie (Meijerink)	instroom	1F Eind basisschool	2F Eind vmbo	3F Eind mbo 4 en havo	4F Eind wo	
Europees Referentiekader voor talen (Raamwerk NT2 Anderstaligen)	A1 BEGINNER	A2 Inburgerings-examen	B1 Staats-examen I GEVORDERDE	B2 Staats-examen II	C1 VERGEVORDERDE	C2

De Europese taalniveaus zijn losjes te koppelen aan de taalniveaus uit het [Referentiekader taal en rekenen \(Meijerink 2010\)](#), de wettelijke standaard voor het onderwijs in taal in Nederland.

Op dit moment worden de taalniveaus van boeken uit de collectie NT1 en NT2 niet altijd op of in het boek genoemd. Toch is het belangrijk om in te schatten welk taalniveau een leer- of leesboek heeft, en welk taalniveau de taalleerder heeft voor wie het leer- of leesmateriaal bestemd is. Je kunt het niveau van het boek dan afstemmen op de taalleerder.

Tip: zoek welke taalniveaus de boeken in de collectie NT1 en NT2 in jouw bibliotheek hebben volgens het Europees Referentiekader. Plak eventueel stickers op het boeken met het juiste taalniveau. Ook kun je ervoor kiezen boeken met hetzelfde taalniveau bij elkaar in de kast te plaatsen.

Waar kun je bijvoorbeeld vinden welk taalniveau een boek heeft? Kijk in:

- de [Adviescollectie](#)
- de [Materialenwijzer](#)

Andere bronnen zijn bijvoorbeeld: de lijsten van de NBD Biblion en de websites van [Uitgeverij Eenvoudig Communiceren](#), [Boom NT2](#) en [Taal voor het leven](#).

Meer informatie

Voor meer informatie: neem contact op met Andrea Driesse (a.driesse@cubiss.nl) of 06 - 518 029 85) of kijk op de [website](#) van Cubiss.